

تعلیم و تربیت اقتصادی از منظر امام علی (ع)

جلد اول

مؤلفین :

علی دانشور

مهدی زمانی

سرشناسه	: دانشور، علی، ۱۳۷۷-
عنوان و نام پدیدآور	: تعلیم و تربیت اقتصادی از منظر امام علی (ع)/مولفین علی دانشور، مهدی زمانی.
مشخصات نشر	: تهران: میعاد اندیشه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲ ج.
شابک	: 978-622-231-127-8 ج. ۱ : 978-622-231-126-1 ج. ۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
پادداشت	: کتابنامه .
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- دیدگاه درباره اقتصاد
موضوع	: Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Views on economics
موضوع	: اسلام و اقتصاد
موضوع	: Islam -- Economic aspects
شناسه افزوده	: زمانی، مهدی، ۱۳۷۷-
ردیف کتبی	: BP۳۸/۰۹
بندی دیوبی	: ۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۹۲۴۵۲

miaadpub.com

عنوان کتاب: تعلیم و تربیت اقتصادی از منظر امام علی (ع) - جلد اول

مولفین: علی دانشور، مهدی زمانی

ناشر: میعاد اندیشه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۱-۱۲۶-۲۳۱-۶۲۲-۹۷۸

همه ی حقوق مادی و معنوی این اثر برای مولف محفوظ است.

تکثیر و انتشار این اثر به هر صورت، از جمله بازنویسی، فتوکپی، ضبط، الکترونیکی

و ذخیره در سیستم های بازبازی و پخش، بدون دریافت مجوز کتبی و قبلی از مولف

به هر شکلی ممنوع است.

این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

۳	 مقدمه
۵	 بخش اول
۵	 تربیت و نهج البلاغه
۹	 اهمیت و دیدگاه تربیتی کار و فعالیت اقتصادی از منظر امام علی (ع)
۱۲	 جهان بین اقتصادی
۱۳	 ۱- حرفه به منزلت عمل
۱۴	 ۲- تقویت قوای جسمانی و معنوی انسان
۱۶	 ۳- تقسیم کار و تخصص
۲۱	 ۴- افزایش مهارت های حرفه ای عامل تولید ملی
۲۵	 بخش دوم
۲۵	 مهمترین اصول تربیت اقتصادی از دیدگاه امام علی (ع)
۲۶	 (۱) اصل اعتدال در کسب روزی و میانه روی در هنجار فقر و غنا
۲۷	 (۲) اصل لازم و حتمی بودن تلاش برای تضمین (تامین) روزی
۲۸	 (۳) اصل شایسته سالاری و کفایت در انتخاب کارگزاران
۲۹	 (۴) اصل آزادی برای کسب و کار
۳۰	 (۵) اصل توجه به تجارب کارگزاران در گزینش آنان
۳۱	 (۶) اصل استقلال اقتصادی

بخش سوم ۳۳

تربیت اقتصادی از دیدگاه امام علی ۳۳

بررسی ریشه ای تربیت : ۳۶

واژه اقتصاد ۳۹

برنامه های اقتصادی امام علی علیه السلام ۴۸

بخش چهارم ۶۶

اصول توسعه اجتماعی و اقتصادی ۶۶

عدالت اجتماعی ۶۸

تعلیم و تربیت (ستون اول مردم) ۷۲

شکوفایی بخش های مهم اقتصاد ۷۴

اصل درآمد مردم به منزله درآمد زنان دولت: ۷۸

شرایط کلی ساختار متناسب با اوضاع و احوال درآمد مردم ۸۰

منابع: ۸۷

مقدمه

تربیت اقتصادی به منظور پرورش رفتار اقتصادی مطلوب از دیرباز مورد توجه جوامع بشری قرار گرفته است. فرهنگ ها، نظام های سیاسی، تمدن ها و ادیان مختلف شری به صورت آشکار و پنهان در قالب آموزه های مختلف فلسفی، اخلاقی، فقهی و حقوقی به این موضوع اهتمام ورزیده اند و رفتارهای اقتصادی خاصی را به برون خود توصیه نموده اند. برخلاف تصور عامه که تربیت اقتصادی را آموزش مسائل مربوط به پول و بانک و مسائل مالی میدانند، تربیت اقتصادی به بهادینه ساختن منطق عملی در رفتار و به تعبیر دیگر به کاربست استدلال در رفتار اشاره دارد. کینز اقتصاددان معروف رفتار اقتصادی را به عنوان روشی برای زندگی، ابزاری برای تمرین ذهنی و چارچوبی برای تفکر تعریف میکند نه غایت آن اخذ تصمیمات صحیح است.

تربیت اقتصادی فرایندی است که بر اساس آن افراد دانش و رفتارهای مطلوب جهت استفاده بهینه از منابع، حفظ منابع و تعامل با یکدیگر جهت خلق منابع جدید و نیز چگونگی تعامل با دولت و بالعکس را فرامی گیرند.

در بینش امام علی(ع) اگر قرار است جامعه‌های روی پای خود بایستند، باید مبانی اقتصادی قوی، محکم و مستقل داشته باشد و آن امکان ندارد مگر اینکه ساختار اقتصادی مبتنی بر اصول و شالوده علمی متناسب با شرایط فرهنگی، جغرافیایی، اجتماعی و اعتقادی جامعه باشد زیرا بدون چنین اصولی دستیابی به توسعه و توانمندی های اقتصادی ممکن نیست. ادبیت این مطلب در نزد آن حضرت به قدری زیاد است که معتقد است نظامی که بدون توجه به تقویت و تحکیم زیرساخت های اقتصادی خود، به دنبال طاف فیزیکی و تزیین روبناهای اقتصادی از طریق فشارهای مالیاتی و درآمدی اجباری برآید دوامی نخواهد یافت و امیدی به بقایش نخواهد بود. در دیدگاه امام علی(ع) بحث های مربوط به رفتار اقتصادی را در سه حوزه اقتصادی تولید، توزیع و مصرف در کنار دو اصل مدیریتی برنامه ریزی و نظارت اقتصادی تشکیل میدهد. بحث تولید تأمین منابع مالی از طریق زکات و خراج، در بخش توزیع تقسیم عادلانه منابع مالی و در بخش مصرف توجه به عمران و آبادانی با استفاده از منابع مورد تأکید است. در بخش برنامه ریزی نیز فقرزدایی و رعایت عدالت اقتصادی و در بخش نظارت مقابله با مفسدات اقتصادی، جلوگیری از احتکار، کاهش رفتار کارگزاران، حسابرسی و ارائه گزارش محور فعالیت های اقتصادی را تسهیل میداد. با توجه به موارد مطرح شده در این کتاب جایگاه و اصول رفتار اقتصادی از منظر امام علی(ع) مورد بررسی قرار می گیرد.